

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันโรค
ในกรุงเทพมหานคร*

INFORMATION PERCEPTION CONCERNING NOVEL CORONAVIRUS
(COVID-19) THROUGH SOCIAL MEDIA ON THE ATTITUDES
AND PREVENTIVE BEHAVIORS OF CITIZENS IN BANGKOK

ปทุมมา ลัมศรีงาม

Patumma Limsringam

ศรัณย์ธร ศศิธรนากรแก้ว

Saranthorn Sasithanakornkaew

วราพรรณ อภิศุภโชค

Warapan Apisupachoke

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University, Thailand

E-mail: patumma.l@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรค ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้และทัศนคติข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ทำการเก็บแบบสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร อายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.50 อายุระหว่าง 26 – 35 ปี ร้อยละ 42.00 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.00 อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 49.00 รายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 26.25 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 (ระดับปานกลาง) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 (ระดับมาก) มีการรับรู้หากกลับจากการเดินทางในพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน ในระดับมาก ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารโดยรวม มีค่าเฉลี่ย

* Received 9 June 2021; Revised 30 June 2021; Accepted 18 July 2021

เท่ากับ 3.88 (ระดับปานกลาง) มีพฤติกรรมป้องกันโรคโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 (ระดับมาก) มีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง ในระดับมาก 2) การเปิดรับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์, การรับรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรมการป้องกันโรค

Abstract

The objectives of this research article were to 1) to study demographic characteristics Levels of information exposure to coronavirus disease 2019 (COVID-19), perceptions, attitudes and disease prevention behaviors through social media in Bangkok and 2) to study the relationship between exposure Perceptions and attitudes about information about Coronavirus 2019 through social media in Bangkok. A questionnaire was collected for 400 people living in Bangkok, aged 18 years and over, using descriptive statistics such as mean, percentage, standard deviation. The results showed that 1) Most of them were female, 74.50 percent, aged between 26-35 years, 42.00 percent, bachelor's degree, 57.00 percent, civil servants/state enterprise employees, 49.00 percent, and most of their average income was in the range of 20,001 - 30,000 baht, 26.25 percent overall information exposure The mean was 3.17 (moderate level). The mean was 4.51 (high level). There was a perception that if returning from a trip in an epidemic area, a 14-day quarantine would be required at a high level. The mean was 3.88 (moderate level) with overall disease prevention behaviors. The mean level was 4.37 (high level). Masks were worn correctly at a high level. 2) Information exposure was positively correlated with the perception of information from government agencies at a statistically significant level. 05 recognition of information from government agencies there was a statistically significant positive correlation with attitudes towards information from government agencies at .05 level, and attitudes towards information from

government agencies was positively correlated with disease prevention behaviors at statistical significance at .05 level. Level .05

Keywords: Information Exposure Through Social Media, Perception, Attitude, Preventive Behaviors

บทนำ

เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) คือ ไวรัสในกลุ่มโคโรนาที่เพิ่งมีการค้นพบใหม่ (Novel Coronavirus, nCov) โดยพบครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน จากการรายงานของทีมผู้เชี่ยวชาญจากคณะกรรมการอนามัยแห่งชาติจีน (National Health Commission) เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ในการทำการสอบสวนการระบาดของ “โรคปอดอักเสบที่ไม่ทราบสาเหตุ” หลังจากได้รับการยืนยันรายงานดังกล่าว องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงได้แถลงยืนยันการพบเชื้อไวรัสโคโรนาว่าเป็น “โรคติดต่ออุบัติใหม่” (Emerging infectious diseases) และเตรียมการรับมือกับภาวะฉุกเฉิน (Emergencies preparedness) เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 ภายหลังได้มีการตรวจพบผู้ป่วยยืนยันที่ตรวจพบนอกประเทศจีน และการแพร่ระบาดเพิ่มกำลังความรุนแรงขึ้น จึงได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (2019-nCov) (ชื่อในขณะนั้น) เป็น ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern : PHEIC) เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 และวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 ได้ประกาศชื่อที่เป็นทางการของโรคชนิดนี้ว่า COVID-19 ซึ่งย่อมาจาก “Coronavirus Disease starting in 2019” หรือโรคไวรัสโคโรนาที่เริ่มต้นในปี ค.ศ.2019 (World Health Organization, 2563) ภายหลังมีการเรียกร้องให้มีการตั้งชื่อที่เหมาะสมเพื่อป้องกันความสับสนและหลีกเลี่ยงการเรียกชื่อแบบตีตราชี้ว่ากลุ่มบุคคล สัตว์ ภูมิภาค หรือประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นแหล่งที่มาของเชื้อโรค คณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยอนุกรมวิธานวิทยาของไวรัส (International Committee on Taxonomy of Viruses) ได้กำหนดให้ใช้ชื่อใหม่ว่า SARS-CoV-2 หรือโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงชนิดที่สอง (Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องทางพันธุกรรมอย่างใกล้ชิดกับเชื้อโคโรนาไวรัสที่ทำให้เกิดโรคซาร์ส (SARS-CoV) ในภายหลังได้มีองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ตัดสินใจประกาศยกระดับการแพร่ระบาดของโรคจากโรคระบาด (Epidemic) เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) จากจำนวนตัวเลขผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตที่เพิ่มสูงขึ้นทั่วโลก การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ได้สร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นโรคอุบัติใหม่ ประชาชนจึงยังไม่ทราบถึงอาการของโรค การป้องกันตนเองที่ถูกต้อง ทั้งนี้ รัฐบาล โดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อประชาสัมพันธ์ภายนอก หรือสื่อสังคมออนไลน์ก็เป็นอีกหนึ่งสื่อที่ถูกใช้ใน

การประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเป็นช่องทางหลักที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบันรวมทั้งการใช้งานการถ่ายทอดสด ซึ่งเป็นส่วนขยายของการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง ภายหลังได้มีการมีรายงานผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงยกระดับการเฝ้าระวังโดยได้มีการจัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)” (ศบค.) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร มาตรการต่างๆ ที่ประชาชนควรถือปฏิบัติ (กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ, 2563) ปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นสื่อที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอยู่ในรูปแบบ ต่าง ๆ โดยที่ผู้ส่งสารสามารถแบ่งปันสารไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ และสามารถโต้ตอบกัน ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือระหว่างผู้รับสารด้วยกันเองได้ จากข้อมูลของ Thailand Internet User Profile 2020 จากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยพบว่า คนไทยมีพฤติกรรมจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2563 นี้มีจำนวน 10 ชั่วโมง 22 นาที โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การใช้ Social Media ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 91.2 (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2563) เมื่อมีสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในช่วงแรกของสถานการณ์ของการแพร่ระบาด เนื่องจากเป็นโรคอุบัติใหม่ จึงมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโดยเน้นไปที่ความรู้ความเข้าใจต่อโรค มาตรการป้องกันตนเอง หรือการปฏิบัติตนเมื่อเกิดโรคแก่ประชาชน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น อินโฟกราฟิก ข้อความ คลิปวิดีโอ หรือการถ่ายทอดสดผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นช่องทางในประชาชนสามารถสอบถามข้อสงสัยได้ ซึ่งการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น นอกจากจะเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็วแล้ว ยังสามารถสร้างการรับรู้ ความเข้าใจต่อโรค ก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมการป้องกันโรค ทำให้สังคมเข้าสู่การปฏิบัติตามวิถีชีวิตใหม่ (new normal) และรณรงค์ให้ประชาชนหันมาสนใจในสุขภาพของตนมากยิ่งขึ้น จึงนำมาซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการเปิดรับ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะทางประชากร ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันโรค ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้และทัศนคติข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันโรคในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย โดยเป็นระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร อายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิง ไม่จำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรคำนวณ Cochran (Cochran, W. G, 1963) ระดับความน่าเชื่อถือร้อยละ 95 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 384 คน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีเครื่องมือหลักในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ลักษณะทางด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ส่วนที่ 2 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ 4 ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร โดยในส่วนที่ 2 - ส่วนที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราวัด 5 ระดับของลิเคิร์ต สเกล (Likert, Rensis, 1967) การตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 จึงเป็นที่ยอมรับทางสถิติ และค่าความน่าเชื่อถือใช้สูตรของสัมประสิทธิ์แบบอัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยจะมีการนำแบบสอบถามออนไลน์ไปลงไว้ในช่องทางต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพ เช่น การโพสต์ลงเพจที่โพสต์ในเพจกระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฟสบุ๊ก การติดแฮชแท็กในทวิตเตอร์ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากร ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการป้องกันโรค ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 และเป็นเพศชาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท และอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตามประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์	$\bar{x}$	S.D	การแปลผล
เฟซบุ๊ก	4.20	1.03	มาก
ทวิตเตอร์	2.96	1.48	น้อย
อินสตาแกรม	2.87	1.31	น้อย
ยูทูบ	3.21	1.22	ปานกลาง
ติ๊กต็อก	2.11	1.10	น้อย
ไลน์ @	3.67	1.26	ปานกลาง
รวม	3.17	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ในส่วนของ

เฟสบุ๊ค อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 รองลงมาคือ ไลน์@ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 และยูทูบ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 ตามลำดับ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ท่านรับรู้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นโรคอุบัติใหม่	4.54	0.66	มาก
ท่านรับรู้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สามารถติดต่อได้ทางอากาศ	4.47	0.81	มาก
ท่านรับรู้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีอาการคล้ายปอดอักเสบ	4.44	0.71	มาก
ท่านรับรู้ข้อปฏิบัติ หลังจากสัมผัสหรือใกล้ชิดผู้ที่มีอาการป่วย	4.32	0.85	มาก
ท่านรับรู้ข้อปฏิบัติหากมีอาการป่วย เมื่ออยู่ในระหว่างเดินทาง	4.25	0.83	มาก
ท่านรับรู้ว่าหากกลับจากการเดินทางในพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน	4.67	0.62	มาก
ท่านรับรู้ถึงวิธีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง	4.63	0.63	มาก
ท่านรับรู้ถึงการปฏิบัติในการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)	4.62	0.62	มาก
ท่านรับรู้ถึงวิธีการปฏิบัติการส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ	4.64	0.65	มาก
รวม	4.51	0.52	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้หากกลับจากการเดินทางในพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึงวิธีการปฏิบัติการส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมืออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 และกลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึงวิธีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 ตามลำดับ

ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง

ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
ท่านคิดว่า ภาพของเชื้อไวรัส ส่งผลต่อความกังวลต่อโรค	3.99	0.98	ปานกลาง
ท่านคิดว่า ข้อความที่ใช้มีความเป็นทางการมากเกินไป	3.50	0.77	ปานกลาง
ท่านคิดว่า การรายงานสถิติผู้ป่วยในต่างประเทศ มีความเหมาะสม	3.89	0.78	ปานกลาง
ท่านคิดว่า การรายงานข้อมูลทางวิชาการของโรค มีความเหมาะสม	3.89	0.79	ปานกลาง
ท่านคิดว่า บุคลากรทางการแพทย์ที่มาให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ	4.19	0.77	มาก
ท่านคิดว่า หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่หน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข มีความเหมาะสมในการนำเสนอข้อมูล	3.47	0.99	ปานกลาง
ท่านคิดว่า เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นโรคที่น่ากลัว	4.23	0.80	มาก
ท่านคิดว่า เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นโรคที่รักษาไม่หาย	2.94	1.19	น้อย
ท่านคิดว่า การกักตัวของผู้ที่เดินทางจากพื้นที่ระบาดมีความเหมาะสม	4.12	1.01	มาก
ท่านคิดว่า ระยะเวลา 14 วันที่ใช้ในการกักตัว เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม	3.97	0.98	ปานกลาง
ท่านคิดว่า การสวมใส่หน้ากากอนามัยสามารถป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)	4.13	0.78	มาก
ท่านคิดว่า การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ	4.30	0.80	มาก
รวม	3.88	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างคิดว่า เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) เป็นโรคที่น่ากลัว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 และกลุ่มตัวอย่างคิดว่า บุคลากรทางการแพทย์ที่มาให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77 ตามลำดับ

พฤติกรรมกำรป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกำรป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมกำรป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)	$\bar{x}$	S.D	การแปลผล
ทำนปฏิบัติตามข้อกำหนด หลังจากสัมผัสหรือใกล้ชิดผู้ที่มีอาการป่วยได้	4.32	0.71	มาก
ทำนปฏิบัติตนหากมีอาการป่วย เมื่ออยู่ในระหว่างเดินทางได้	4.29	0.76	มาก
ทำนปฏิบัติตามการคัดกรองควบคุมโรคในการเดินทางไปต่าง ๆ	4.36	0.71	มาก
ทำนมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง	4.57	0.58	มาก
ทำนปฏิบัติในการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) อย่างเคร่งครัด	4.28	0.74	มาก
ทำนปฏิบัติตามการส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ	4.43	0.70	มาก
รวม	4.37	0.57	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมกำรป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตามการส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตามการคัดกรองควบคุมโรคในการเดินทางไปต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้และทัศนคติข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้ ทัศนคติข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร และพฤติกรรมการป้องกันโรค

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในสื่อสังคมออนไลน์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ	.246*
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐกับทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ	.428*
ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐกับพฤติกรรมป้องกันโรค	.481*

จากตารางที่ 5 พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .246 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีความสัมพันธ์ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .428 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีความสัมพันธ์พฤติกรรมการป้องกันโรค พบว่า ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .481 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

อภิปรายผล

1. ลักษณะทางประชากร ระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การรับรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรค ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ในส่วนของเฟซบุ๊ก และเมื่อจำแนกตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการเปิดรับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้วยโทรศัพท์มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเฟซบุ๊ก ถือเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2563 (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2563) พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ตอบแบบสำรวจ พบว่า Facebook เป็นอันดับที่ 1 ที่ใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.29 เมื่อนำมาเทียบกับจำนวนผู้ใช้เฟซบุ๊กที่มีมากกว่าผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อื่นๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา เหมมินทร์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชน ในกรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 3 ปี ขึ้นไปมากที่สุด ประชาชนใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook บ่อยที่สุด ช่องทางที่ประชาชนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุด คือ Smartphone (เอมิกา เหมมินทร์, 2556)

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ว่า กรณีเดินทางกลับจากพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน วิธีการปฏิบัติการส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ และรับรู้วิธีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับผู้เดินทางไป-กลับจากพื้นที่การระบาดจากกรมควบคุมโรค (กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค, 2563) ที่ได้จัดคู่มือแนวปฏิบัติสำหรับการแยกเพื่อสังเกตอาการ ณ ที่พักอาศัย (Self-Quarantine at Home) กรณีประชาชนที่เดินทางกลับจากพื้นที่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยได้ระบุไว้ถึงการเตรียมความพร้อมของสถานที่ ข้อปฏิบัติของผู้เดินทางกลับจากพื้นที่ระบาดรวมถึงวิธีสังเกตอาการ และสอดคล้องกับ ยรรยง สิ้นธุ์งาม ซึ่งกล่าวว่า การให้ความรู้เฉพาะเจาะจง (principle of specify) หลักการนี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับมาก ถ้าเป็นสารที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้ข้อมูลโดยเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ เช่น การพูดถึงเรื่องการออกกำลังกาย ผู้ที่

รักสุขภาพก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด และกลายเป็นผู้ชมประจำในที่สุด (ยรรยง สิ้นธุ์งาม, 2554) ทศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ทำให้เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความระมัดระวังในการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ซึ่งมีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สาระศาลิน ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ของไวรัสโควิด-19 ของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่เห็นด้วยเกี่ยวกับมาตรการด้านการป้องกันของรัฐบาล (กมลชนก สาระศาลิน, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร เดชารัตน์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังประโยชน์ การเปิดรับ และทัศนคติ ที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร บนเฟซบุ๊กแฟนเพจด้านสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารบนแฟนเพจด้านสุขภาพ ในระดับดี หากพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติ ได้ รองลงมาเห็นด้วยกับประเด็นนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเท่าทันต่อเหตุการณ์ (ศศิธร เดชารัตน์, 2560)

พฤติกรรมในการป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตาม การส่งเสริมสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตนที่ส่งผลดีต่อการป้องกันโรคจะส่งผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูล พฤติกรรมในการป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการปฏิบัติจนเป็นพฤติกรรมที่ประพจน์เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณี กล่อมใจและคณะ ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่า พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า การที่บุคคลได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินที่ได้ให้ข้อมูลทุกวันและมีการเน้นย้ำให้เห็นถึงความรุนแรงของโรคที่มีต่อสุขภาพและอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้ มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อของประชาชนที่ถูกต้องได้ (ธาณี กล่อมใจและคณะ, 2563)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับ การรับรู้และทัศนคติข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในสื่อสังคมออนไลน์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในสื่อสังคมออนไลน์มาก ก็จะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมากตามไปด้วย ซึ่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้น อาจจะทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานรัฐในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล วัฒนะวิรุณ ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้บริการเรียกรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชันของกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย โดยศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อผู้ให้บริการเรียกรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชัน พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อจากทางเฟสบุ๊ก ซึ่งการรับรู้การสื่อสารการตลาดมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติ และทัศนคติมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจใช้บริการ (ณัฐพล วัฒนะวิรุณ, 2560)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐกับทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมาก ก็จะมีทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐที่ดีตามไปด้วย ซึ่งทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารนั้น อาจจะทำให้เกิดจากการที่ผู้รับสารมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลของโรค การป้องกัน หรือสวัสดิการต่างๆ ที่เผยแพร่ผ่านทางช่องทางการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นสื่อเก่า เช่น วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร วารสาร เป็นต้น หรือสื่อใหม่ที่ได้รับคามนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหน่วยงานรัฐ อาจจะส่งผลให้ผู้รับสารมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานรัฐอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิยา ญาณจินดา ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง (เมธิยา ญาณจินดา, 2557)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐกับพฤติกรรมการป้องกันโรค พบว่า ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เมื่อมีทัศนคติที่ดี ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคมามากตามไปด้วย ซึ่งพฤติกรรมการป้องกันโรค อาจจะทำให้เกิดความตื่นตระหนกของประชาชนต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เนื่องจากเป็นโรคอุบัติใหม่ ประชาชนจึงมีการตื่นตัวในการป้องกันตนจากโรคอย่างมาก จะเห็นได้จากเมื่อมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประเด็นที่อาจจะส่งต่อเนื่องในพฤติกรรมการป้องกันโรคของประชาชน จะได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติเป็นอย่างดี เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ที่ได้รับการปฏิบัติจนส่งผลต่อทั้งตนเอง ชุมชน และสังคมในวงกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิธาพิสุทธิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสาร ทัศนคติและพฤติกรรมของกลุ่มแรงงานก่อสร้างต่อสื่อองค์กรการเลิกสูบบุหรี่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมของกลุ่มแรงงานก่อสร้างในกรุงเทพมหานคร ทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรมเลิกสูบบุหรี่มากที่สุด (ศิธาพิสุทธิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร, 2558)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ในส่วนของเฟซบุ๊กอยู่ในระดับมาก โดยใช้ระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนมากใช้เวลาเปิดรับรายได้ครั้งละ 15 นาที กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการนำเสนอข่าวผ่าน Smartphone มากที่สุด มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยรวม อยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้หากกลับจากการเดินทางในพื้นที่ระบาด จะต้องกักตัว 14 วัน อยู่ในระดับมาก ทัศนคติต่อข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) มีผลต่อการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมการป้องกันโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างมีการสวมใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้องอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับการนำเสนอรูปแบบเนื้อหาเป็น Infographic มากที่สุด จากสื่อสังคมออนไลน์ทั้งเฟซบุ๊ก (Facebook) และทวิตเตอร์ (Twitter) และพบการใช้ Facebook Live ซึ่งถือเป็นการนำเสนอในรูปแบบใหม่อีกด้วย ดังนั้นทางหน่วยงานทางสาธารณสุขจึงควรที่จะ

นำเสนอในรูปแบบดังกล่าว เพื่อตอบสนองต่อความสนใจของผู้ติดตามสื่อสังคมออนไลน์ 2) จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดประเด็นเนื้อหาสถานการณ์การแพร่ระบาดและการติดต่อ/การป้องกันมากที่สุด จากสื่อสังคมออนไลน์ทั้งเฟซบุ๊ก (Facebook) และทวิตเตอร์ (Twitter) ดังนั้นทางหน่วยงานจึงควรที่จะนำเสนอประเด็นเนื้อหา ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความสนใจของผู้ติดตามสื่อสังคมออนไลน์ และก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนจนเกิดเป็นพฤติกรรมสุขภาพที่ดี 3) ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านนโยบายสุขภาพ สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ให้ตรงกับความต้องการของผู้รับสารได้ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐ

เอกสารอ้างอิง

- เมธิยา ญาณจินดา. (2557). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กับทัศนคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอมิกา เหมมินทร์. (2556). พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กมลชนก สารศาลิน. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค. (2563). จัดหมายเหตุ COVID-19 : รวมพลัง ร่วมใจ ฝ่าภัยวิกฤติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ. (2563). แนวปฏิบัติสำหรับการแยกเพื่อสังเกตอาการ ณ ที่พักอาศัย (Self-Quarantine at Home) (Online). เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2564 จาก <https://ddc.moph.go.th/>
- ณัฐพล วัฒนะวิรุณ. (2560). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้บริการเรียกรถโดยสารผ่านแอปพลิเคชัน ของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธานี กล่อมใจและคณะ. (2563). ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019. ใน รายงานการวิจัย. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา.
- ยรรยง สิ้นธุ์งาม. (2554). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน Problem – based Learning (PBL). เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2564 จาก <http://www.vcharkarn.com>
- ศศิธร เดชรัตน์. (2560). ความคาดหวังประโยชน์ การเปิดรับ และทัศนคติ ที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร บนเฟซบุ๊กแฟนเพจด้านสุขภาพ. ใน วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กร. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิธาพิสุทธิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2558). การรับรู้ข่าวสาร ทัศนคติและพฤติกรรมของกลุ่มแรงงานก่อสร้างต่อสื่อรณรงค์การเลิกสูบบุหรี่ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2563). การใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย (Online). เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.etda.or.th/th/newsevents/pr-news/ETDA-released-IUB-2020.aspx/>
- Cochran, W. G. (1963). Sampling Techniques. (2nd Ed.). New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale”. In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- World Health Organization. (2563). Novel Coronavirus-China (Online). Retrieved May 13, 2021, from <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2020-DON233/>